

Kehittävät Karhukylät

Tausta

Karhuseutu ry toteutti vuosina 2004-2006 ALMA-rahoitteisen Aktiiviset Karhukylät –hankkeen, jonka keskeisin tavoite oli aktivoida ja avustaa kyliä kyläsuunnitelmien tekemisessä. Hankkeen tuloksena yli kolmellakymmenellä Karhuseudun toimialueen kylällä on voimassa oleva kyläsuunnitelma. Hanke osoitti erinomaisesti sen, että lähes jokainen kylä tarvitsee ulkopuolista aktivaattoria ja innostajaa, joka lähtee yhdessä kylän toimijoiden kanssa suunnittelemaan kylän kehittämistä. Kyläsuunnitelmien pohjalta haettiin muutama kehittämishanke, mutta moni kylä jäi suunnitelman jälkeen vetämään henkeä ja pohtimaan seuraavaa siirtoa.

Hankkeen päättymisestä on kulunut yli 1,5 vuotta ja uuden ohjelmakauden rahoitusmahdollisuudet ovat selvillä. Kyläsuunnitelmien tehneiden kylien haasteena on suunnitelmien toimeenpano sekä hankkeistamalla että muilla keinoilla. Yhteisöllisen toiminnan lisäksi tulevilla ohjelmakaudella painotetaan entistä vahvemmin elinkeinotoimintaa ja sen mahdollisuuksia kylissä.

Karhuseutu ry:n edellytys kylien hankerahoitukselle on voimassa oleva kyläsuunnitelma. Aktiiviset Karhukylät –hankkeen ulkopuolelle jättäytyneet kylät eivät vielä joko nähneet kyläsuunnittelun tarvetta tai sitten kylässä ei ollut organisoitua ryhmää, jonka kautta suunnittelua olisi voinut viedä eteenpäin. Näillekin kylille on jatkossa kuitenkin tärkeää saada ajantasainen kyläsuunnitelma.

Kuntien rakenteelliset uudistukset merkitsevät kylille myös uusia mahdollisuuksia. ”Kunnat katoavat – kylät jäävät” –ajatus korostaa kylien asemaa ja identiteettiä. Kyliin luodaan jatkossa paineita muun muassa lähipalveluiden järjestämisessä, joihin osallistuvat sekä järjestöt että yritykset. Kylien omien palvelutarpeiden sekä tuottamismahdollisuuksien kartoitus on tärkeää, jotta paikallista elinkeinotoimintaa voidaan suunnitelmallisesti kehittää.

Tavoitteet

1. Karhuseudun kylät toteuttavat kyläsuunnitelmia käyttäen monipuolisesti eri rahoituslähteitä ja toimintatapoja.
2. Kylien kehittämisessä painottuu elinkeinomahdollisuuksien luominen ja kehittäminen.
3. Kylien keskinäinen yhteistyö ja vuorovaikutus lisääntyy. Yhteistyötä tehdään riippumatta hallinnollisista rajoista.
4. Kylien toimijoiden hankeosaaminen vahvistuu.

Toimenpiteet

Aktivointi ja neuvonta

Olemassa olevien kyläsuunnitelmien toteuttamiseksi haetaan yhdessä kylän toimijoiden kanssa eri toteuttamistapoja ja rahoitusmahdollisuuksia. Maaseudulla toimivia yhdistyksiä ja mikroyrityksiä aktivoidaan ja opastetaan hankkeiden suunnitteluun, hakemiseen ja toteuttamiseen. Olennaista on kylä- ja toimijakohtainen neuvontatyö, jonka tuloksena hankkeiden suunnittelusta ja toteuttamisesta tulee laadukkaampaa.

Kylälähtöinen elinkeinotoiminta

Kyliä kehittämisessä ja kyläsuunnittelussa on perinteisesti korostettu asuinmahdollisuuksien, ympäristön sekä yhteisöllisen toiminnan kehittämistä. Näiden erittäin tärkeiden perusasioiden lisäksi kehittämiseen otetaan mukaan myös kylien elinkeinotoiminnan kehittäminen. Kylälähtöisellä kartoitustyöllä saadaan laaja, ajantasainen ja ennen kaikkea toimijalähtöinen kuva kylien elinkeinotoiminnan tarpeista ja mahdollisuuksista. Tätä kautta esimerkiksi lähipalveluiden kehittämiseen saadaan yhdistettyä sekä niitä käyttävien kyläläisten että palveluita tarjoavien yritysten näkökulmat.

Kylien elinkeinotoiminnan suunnittelua tehdään yhteistyössä alueen elinkeinoja kehittävien toimijoiden (POSEK, Enter, ProAgria, MTK, yrittäjäjärjestöt) kanssa. Kartoituksen tulosten perusteella tehtävät toimenpiteet sisällytetään laadittavaan tai päivitettävään kyläsuunnitelmaan. Tuloksia voidaan hyödyntää myös kunnallisten ja seutukunnallisten ohjelmien ja strategioiden laadinnassa.

Kyläsuunnitelmien päivitys ja laadinta

Aktivointityöllä kannustetaan ja opastetaan kylän toimijoita kyläsuunnitelmien tekemiseen ja toteuttamiseen. Kyläsuunnitelmaprosessi pyritään käynnistämään kaikilla niillä kylillä, joilla ei vielä ole kyläsuunnitelmaa. Joissain tapauksissa on järkevämpää yhdistää vähäisiä voimavaroja ja tehdä usean kylän yhteinen kyläsuunnitelma.

Kyläsuunnitelmien tekemisessä ja päivittämisessä hankkeen roolina on innostaa suunnitelmaprosessin käynnistämiseen, kertoa toimintamalleista ja levittää hyviä käytäntöjä suunnitelman tekemiseen tai päivittämiseen. Käytännön kirjoitus- ja kokoamistyön tekevät kyläläiset itse talkootyönä.

Yhteistoiminnan lisääminen

Toimijoille järjestetään koulutustapahtumia, yhteistapaamisia sekä opintomatkoja, joiden tarkoituksena on vuorovaikutuksen ja yhteistoiminnan lisääminen. Naapurikyliä kannustetaan luomaan yhteisiä toimintamalleja ja tuottamaan yhdessä tarvitsemiaan palveluita hallinnollisista rajoista välittämättä.

Tekijät

Hankkeelle palkataan kokopäiväinen työntekijä vastaamaan hankkeen konkreettisesta toteutuksesta.

Hankkeelle nimetään ohjausryhmä, johon kuuluvat

- Puheenjohtaja, Karhuseutu ry
- Hallituksen jäsen Karhuseutu ry
- Toiminnanjohtaja, Karhuseutu ry
- Edustaja POSEK:sta
- Edustaja Satakylistä
- Edustaja Satakunnan TE-keskuksesta
- Edustaja ProAgriasta

Toteutusaika

1.1.2008-31.12.2009

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma liitteenä

Porissa 18.12.2007

Viveka Lanne, pj

Timo Pukkila, tj

KEHITTÄVÄT KARHUKYLÄT

VUOSITTAINEN KUSTANNUSARVIO

	2008	2009	Yhteensä
PALKAT	37 260,00 €	38 150,00 €	75 410,00 €
Projektipäällikkö 2300 €/ kk	27 600,00 €	28 260,00 €	55 860,00 €
Sivukulut 35 %	9 660,00 €	9 890,00 €	19 550,00 €
OSTOPALVELUT	4 220,00 €	4 220,00 €	8 440,00 €
Toimistotilan siivous 35 €/ kk	420,00 €	420,00 €	840,00 €
Kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut 150 €/ kk	1 800,00 €	1 800,00 €	3 600,00 €
Lehti-ilmoitukset, muut painotuotteet	2 000,00 €	2 000,00 €	4 000,00 €
MATKAT & PÄIVÄRAHAT	5 000,00 €	5 000,00 €	10 000,00 €
Projektipäällikön matkat ja pv-rah 250 €/ kk	3 000,00 €	3 000,00 €	6 000,00 €
Opintomatkat, 4 kertaa	2 000,00 €	2 000,00 €	4 000,00 €
TALKOOTYÖT	1 700,00 €	2 000,00 €	3 700,00 €
Talkootyöt 10 €/h x 950 h	1 700,00 €	2 000,00 €	3 700,00 €
VUOKRAT	3 500,00 €	3 500,00 €	7 000,00 €
Toimistotila 200 €/ kk	2 400,00 €	2 400,00 €	4 800,00 €
Koulutus- ja aktivointitilaisuudet	500,00 €	500,00 €	1 000,00 €
Laittevuokrat, kuten kopiokone ja postituskone	600,00 €	600,00 €	1 200,00 €
TOIMISTO	1 940,00 €	1 940,00 €	3 880,00 €
Projektipäällikön gsm 60 €/ kk	720,00 €	720,00 €	1 440,00 €
Toimistotarvikkeet 40 €/ kk	520,00 €	520,00 €	1 040,00 €

Verkkoyhteydet	400,00 €	400,00 €	800,00 €
Kopiot	300,00 €	300,00 €	600,00 €
MUUT KUSTANNUKSET	700,00 €	500,00 €	1 200,00 €
Projektipäällikön gsm-puhelin	200,00 €	0,00 €	200,00 €
Kannettava tietokone / poistot	300,00 €	300,00 €	600,00 €
Muut kulut	200,00 €	200,00 €	400,00 €
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	54 320,00 €	55 310,00 €	109 630,00 €

RAHOITUSSUUNNITELMA

	2008	2009 yhteensä	
JULKINEN TUKI 90 %	48 888,00 €	49 779,00 €	98 667,00 €
OMARAHOITUS	5 432,00 €	5 531,00 €	10 963,00 €
Oma raha	3 732,00 €	3 531,00 €	7 263,00 €
Talkootyö	1 700,00 €	2 000,00 €	3 700,00 €
RAHOITUS YHTEENSÄ	54 320,00 €	55 310,00 €	109 630,00 €

Omarahoituksen koostuminen

*opintomatkat 25 hlöä x 20 € x 4 matkaa	2 000,00 €
*yhdistyksen omaraha	5 263,00 €
Yhteensä	7 263,00 €

Talkootyö	
*kyläsuunnitelman kirjoittaminen 10 kylää x 20 tuntia	2 000,00 €
*valokuvaus ja kuvien käsittely 10 kylää x 5 tuntia	500,00 €
*kyselylomakkeiden postitus ja jakaminen 30 kylää x 4 tuntia	1 200,00 €
Yhteensä	3 700,00 €